Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kümnes koda laiendatud koosseisus)

16. oktoober 2024*

Avalik teenistus – Ametnikud – Liidule tekitatud kahju hüvitamine – Võla sissenõudmine tasaarvestamise teel – Aegumistähtaeg – Kohaldatav õigus – Määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 98 lõike 2 teine lõik – Mõiste „tavalised tingimused“ – Esialgne ametlik otsus, millega määratakse kindlaks vaidlustatud võlanõue

Kohtuasjas T-494/23,

HG, esindaja: advokaat L. Levi,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: T. Bohr ja L. Hohenecker,

kostja,

ÜLDKOHUS (kümnes koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja president O. Porchia, kohtunikud M. Jaeger, L. Madise (ettekandja), P. Nihoul ja S. Verschuur,

kohtusekretär: V. Di Bucci,

arvestades menetluse kirjalikku osa,

arvestades asjaolu, et kolme nädala jooksul alates menetluse kirjaliku osa lõpetamisest teatamisest ei olnud pooled esitanud taotlust kohtuistungi määramiseks, ning olles Üldkohtu kodukorra artikli 106 lõike 3 alusel otsustanud teha otsuse ilma menetluse suulise osata,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Hageja HG palus oma ELTL artikli 270 alusel esitatud hagis esiteks tühistada Euroopa Komisjoni 10. oktoobri 2022. aasta otsus (BUDG.C.4.001/AM/444), 13. oktoobri 2022. aasta otsus (BUDG.C.4.001/PRS/444), 11. novembri 2022. aasta otsus (BUDG.C.4.001/AM/444_3),

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

12. detsembri 2022. aasta otsus (BUDG.C. 4.001/AM/444_4), 9. jaanuari 2023. aasta otsus (BUDG.C.4.001/AM/444_5), 19. jaanuari 2023. aasta otsus (BUDG.C.4.001/PRS/444_6), 9. veebruari 2023. aasta otsus (BUDG.C.4.001/LM/444), 10. märtsi 2023. aasta otsus (BUDG.C.4.001/LM/444) ja 11. aprilli 2023. aasta otsus (BUDG.C.4.001/PRS/444), mis käsitlevad teda puudutavate võlgade tasaarvestamist (edaspidi „vaidlustatud otsused"), ning teiseks mõista komisjonilt välja tagasinõutud summad suuruses 24 092,59 eurot koos viivisega.

Faktilised asjaolud

2 Komisjon määras 10. veebruari 2015. aasta otsusega (edaspidi „10. veebruari 2015. aasta otsus") hagejale, kes on üks tema ametnikest, distsiplinaarkaristuse ning mõistis temalt Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad") artikli 22 esimese lõigu alusel välja hüvitise Euroopa Liidule tekitatud kahju eest summas 108 596,35 eurot. See otsus, mille hageja vaidlustas, jõustus 1. märtsil 2015.

3 Üldkohus vähendas 15. detsembri 2021. aasta kohtuotsusega HG *vs.* komisjon (T-693/16 P-RENV-RX, EU:T:2021:895) hagejalt nõutud hüvitise summat kohtuotsuse kuulutamise päeval 80 000 euroni põhjendusel, et komisjon aitas kaasa kahju tekkimisele. Euroopa Kohus jättis hageja apellatsioonkaebuse selle kohtuotsuse peale ilmselge pädevuse puudumise tõttu rahuldamata (30. juuni 2022. aasta kohtumäärus HG *vs.* komisjon, C-150/22 P, ei avaldata, EU:C:2022:523).

4 Hagejale ei saadetud 10. veebruari 2015. aasta otsuse vastuvõtmisest kuni 15. detsembri 2021. aasta kohtuotsuse HG *vs.* komisjon (T-693/16 P-RENV-RX, EU:T:2021:895) kuulutamiseni ühtegi võlateadet. Komisjoni vastutav eelarvevahendite käsutaja saatis 3. märtsil 2022 taotlejale võlateate summas 80 000 eurot, millel oli makse tähtpäevaks märgitud 19. aprill 2022. Vastutav eelarvevahendite käsutaja jättis selle teate tagasivõtmise taotluse, mille hageja esitas 18. märtsil 2022 põhjendusel, et tegemist on viieaastase aegumisega, 1. aprilli 2022. aasta kirjaga rahuldamata. Hageja esitas selle otsuse peale, milles nõuti 80 000 euro tagasimaksmist, 30. mail 2022 personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse. Hageja sai 31. mail 2022 peaarvepidaja meeldetuletuskirja. Seejärel toimus peaarvepidajaga kirjavahetus, enne kui ametisse nimetav asutus jättis kaebuse 27. septembri 2022. aasta otsusega 30. mai 2022. aasta kaebuse vastuvõetamatuse tõttu läbivaatamata.

5 Hagejale teatati alates 10. oktoobrist 2022 peaarvepidaja järjestikustest otsustest, mille eesmärk oli teha tasaarvestus tema komisjoni ees oleva võla ning palga või muude komisjonilt saada olevate summade vahel. Tasaarvestus kuupalga arvelt ulatus 3350 euroni ning kuluhüvitiste arvelt tehti tasaarvestus täies ulatuses. Hageja esitas nende otsuste peale kaebused, mis jäeti 5. mai 2023. aasta otsusega rahuldamata. Selles otsuses märgib ametisse nimetav asutus muu hulgas, et viieaastane aegumistähtaeg, millele hageja tugines vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrusele (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT 2018, L 193, lk 1; parandus ELT 2019, L 60, lk 36; edaspidi „2018. aasta finantsmäärus"), ei ole kohaldatav olukorrale, mida reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT 2012, L 298, lk 1; edaspidi „2012. aasta

finantsmäärus“). Nimetatud asutus lisab, et kuna puuduvad kohaldatavad õigusnormid, siis ei ole asjaolusid arvestades rikutud põhimõtet, mille kohaselt haldusasutus peab tegutsema mõistliku aja jooksul.

6 Hageja esitas 10. augustil 2023 käesoleva hagi, nõudes eelkõige vaidlustatud otsuste tühistamist, nagu on märgitud eespool punktis 1. Sarnased hilisemad otsused ei ole käesoleva hagi esemeks.

Poolte nõuded

7 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsused;

– vajaduse korral tühistada 5. mai 2023. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata tema kaebused;

– mõista komisjonilt välja vaidlustatud otsuste alusel tagasinõutud summad, s.o 24 092,59 eurot, millele lisandub viivis Euroopa Keskpanga (EKP) kehtestatud määras, mida on suurendatud kahe protsendipunkti võrra;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

8 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

Tühistamisnõuded

9 Hageja palub tühistada vaidlustatud otsused ja vajalikus ulatuses 5. mai 2023. aasta otsus, millega jäeti tema kaebused rahuldamata. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et tühistamisnõuded, mis on vormiliselt esitatud personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel esitatud kaebuse rahuldamata jätmise otsuse vastu, toovad kaasa Üldkohtule hagi esitamise otsuse peale, mille peale kaebus on esitatud, kui neil nõuetel puudub sellisena iseseisev sisu (vt 16. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus SE *vs.* nõukogu, T-231/17, ei avaldata, EU:T:2018:3, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika; vt selle kohta ka 17. jaanuari 1989. aasta kohtuotsus Vainker *vs.* parlament, 293/87, EU:C:1989:8, punkt 8).

10 Käesoleval juhul puudub nõuetel, milles palutakse tühistada kaebuste rahuldamata jätmise otsus, iseseisev sisu, kuna see otsus kinnitab vaidlustatud otsuseid, hageja olukorda ei ole uute õiguslike või faktiliste asjaolude põhjal uuesti läbi vaadatud ning see otsus ei muuda ega täienda vaidlustatud otsuseid. Järelikult tuleb hageja esitatud tühistamisnõudeid mõista nii, et need on suunatud vaidlustatud otsuste vastu (vt selle kohta 24. aprilli 2017. aasta kohtuotsus HF *vs.* parlament, T-584/16, EU:T:2017:282, punktid 71 ja 72 ning seal viidatud kohtupraktika).

11 Hageja esitab oma tühistamisnõude põhjenduseks kolm väidet. Ta väidab, et on rikutud 2018. aasta finantsmääruse artikleid 98, 100, 101 ja 102, mõistliku aja põhimõtet ning hea halduse põhimõtet ja hoolitsemiskohustust.

Väide, et on rikutud 2018. aasta finantsmääruse artikleid 98, 100, 101 ja 102

12 Hageja väidab peamiselt, et nõue on 2018. aasta finantsmääruse artikli 98 lõike 2 teise lõigu alusel aegunud, kuna 3. märtsi 2022. aasta võlateadet ei koostatud selles sättes ette nähtud viieaastase tähtaja jooksul alates hetkest, mil komisjon oleks saanud oma nõude esitada. Sellest järeldub, et vastutav eelarvevahendite käsutaja oleks pidanud vastavalt selle määruse artikli 101 lõike 2 punktis b sätestatule loobuma kindlaksmääratud saada oleva summa sissenõudmisest, kuna „[…] võlateate saatmisega viivitamise tõttu oleks olnud võimalik saada olev summa sisse nõuda, nagu on määratletud artikli 98 lõikes 2“.

13 Hageja leiab, et 2018. aasta finantsmääruse kohaldatavus tuleneb vaidlustatud otsustest, milles seda on mainitud kui õiguslikku alust. Asjaolu, et käesoleva vaidluse esemeks olevatest otsustest hilisemates tasaarvestamisotsustes on seda samuti mainitud kui õiguslikku alust, kinnitab komisjoni tahet võtta kõnealused otsused vastu sellel alusel. Komisjonil ei ole võimalik muuta õiguslikku alust kaebemenetluse etapis, nagu ta tegi 5. mai 2023. aasta otsuses tema kaebuste rahuldamata jätmise kohta, asendades õigusliku aluse, mida algul kasutati 2012. aasta finantsmääruses, milles ei ole võlateate koostamise tähtaega ette nähtud. Õiguskindluse põhimõttest tuleneb, et võimalust muuta otsuse põhjendusi kaebuse staadiumis ei saa mõista nii, et see võimaldab muuta otsuse õiguslikku alust.

14 Hageja lisab, et komisjoni nõue oli alates 10. veebruari 2015. aasta otsuse vastuvõtmisest kindel, kindlasummaline ja kuulus tasumisele. Saadaoleva summa tasumisele kuuluvust ei sea kahtluse alla selle vaidlustamine, eelkõige kohtuvaidluse teel, ning see ei peatanud ka võlateate koostamise tähtaega. Võla kindlasummalisust ei mõjutanud omalt poolt asjaolu, et võlasummat, nagu see oli kindlaks määratud 10. veebruari 2015. aasta otsuses, vähendati 15. detsembri 2021. aasta kohtuotsuses HG *vs.* komisjon (T-693/16 P-RENV-RX, EU:T:2021:895). Sellega ei tekkinud uut nõuet, vaid vähendati olemasolevat nõuet. Lõpuks ei peatanud hageja vaidlustus võlateate koostamise tähtaega.

15 Komisjon vaidlustab 2018. aasta finantsmääruse kohaldatavuse 2012. aasta finantsmääruse kasuks, milles ei ole võlateate saatmise tähtaega ette nähtud.

16 Komisjon väidab sellega seoses, et kohaldatav määrus tuleb kindlaks määrata lähtuvalt hetkest, mil tema nõue muutus kindlaks, kindlasummaliseks ja tasumisele kuuluvaks, see tähendab lähtuvalt 10. veebruari 2015. aasta otsuse vastuvõtmisest. 2018. aasta finantsmääruse artikli 282 lõike 2 kohaselt kohaldati seda aga alles alates 2. augustist 2018. Ükski üleminekusäte ei näe ette selle määruse artikli 98 lõikes 2 nimetatud viieaastase tähtaja tagasiulatuvat kohaldamist nõuete suhtes, mis kuulusid tasumisele juba enne määruse jõustumist. Seega kohaldatakse seda tähtaega üksnes nõuetele, mis on muutunud kindlaks, kindlasummaliseks ja tasumisele kuuluvaks pärast 2018. aasta finantsmääruse jõustumist, mis aga kõnealuse nõude puhul nii ei ole.

17 Vastupidine tõlgendus tooks kaasa võlateate saatmisele tagasiulatuvalt tähtaja kehtestamise enne 2018. aasta finantsmääruse jõustumist juba tasumisele kuuluvate nõuete puhul, mis läheks vastuollu õiguskindluse ning liidu finantshuvide usaldusväärse haldamise ja kaitse põhimõttega.

18 Käesoleval juhul ei saa 2018. aasta finantsmääruse kohaldatavus tuleneda ainuüksi asjaolust, et vaidlustatud otsustes on seda määrust mainitud kui õiguslikku alust, kuna see alus on vale ja seda parandati nõuetekohaselt 2012. aasta finantsmääruse kasuks 5. mai 2023. aasta otsuses, millega jäeti kaebused rahuldamata. Personalieeskirjade artikli 90 lõikes 2 ette nähtud kohtueelsest kaebemenetlusest nähtub nimelt, et administratsioonil on võimalus muuta põhjendusi, mille

alusel ta tegi vaidlustatud otsuse, enne kui see esitatakse liidu kohtutele. Lisaks rõhutab komisjon, et vaidlustatud otsustest hilisemad tasaarvestamisotsused ei ole vaidluse esemeks. Järelikult ei saa neis viidatud põhjendusi ja sätteid arvesse võtta.

19 Lõpuks leiab komisjon, et 2012. aasta finantsmääruse artikli 81 lõikes 1 ette nähtud viieaastane aegumistähtaeg ei olnud vaidlustatud otsuste vastuvõtmise ajal möödunud, kuna see hakkas kulgema alles alates hagejale võlateates teatatud maksetähtpäevast, st 19. aprillist 2022.

20 2018. aasta finantsmääruse artikli 98 lõike 2 esimeses lõigus on ette nähtud, et „[k]õik saada olevad summad, mis on kindlad, kindlasummalised ja kuuluvad tasumisele, määratakse kindlaks sissenõudekorralduses, millega vastutav eelarvevahendite käsutaja teeb peaarvepidajale ülesandeks summad sisse nõuda“, ning et „[pärast sissenõudekorraldust] saadetakse võlgnikule võlateade, välja arvatud [kõnesoleval juhul asjassepuutumatud erandid]“. 2018. aasta finantsmääruse artikli 98 lõike 2 teises lõigus on lisatud, et „[e]elarvevahendite käsutaja saadab võlateate viivitamata pärast saada oleva summa kindlaksmääramist ja hiljemalt viie aasta jooksul pärast seda, kui liidu institutsioonil oleks tavalistes tingimustes olnud võimalik oma võlg sisse nõuda“. Selles sättes on täpsustatud, et „[n]imetatud tähtaega ei kohaldata, kui vastutav eelarvevahendite käsutaja tõendab, et liidu institutsiooni jõupingutustest olenemata tekkis viivitus võlgniku käitumise tõttu“.

21 Tuleb märkida, et vastavalt 2018. aasta finantsmääruse artikli 282 lõikele 2 kohaldatakse sama määruse artikli 98 lõike 2 teise lõigu sätteid, milles on ette nähtud hageja viidatud viieaastane aegumistähtaeg, alates samast päevast, kui see määrus jõustus, st 2. augustist 2018. Nimelt ei puuduta sama määruse artiklis 279 ette nähtud üleminekusätted ja artikli 282 lõikes 3 ette nähtud teatavate sätete tagasiulatuva kohaldamise või hilisema kohaldamise kuupäevad neid sätteid. Lisaks on 2018. aasta finantsmääruse artiklis 281 sätestatud, et 2012. aasta finantsmäärus tunnistatakse kehtetuks alates 2. augustist 2018, välja arvatud erandi korral, mis ei ole käesoleval juhul asjakohane.

22 Seejärel, mis puudutab õigusnormide ajalise kehtivuse põhimõtteid, siis tuleb meenutada, et uus õigusnorm on varasema normi kehtivusajal tekkinud olukorra tulevaste tagajärgede suhtes põhimõtteliselt kohe kohaldatav (vt selle kohta 14. aprilli 1970. aasta kohtuotsus Brock, 68/69, EU:C:1970:24, punkt 7). Varasema õigusnormi kehtivusajal tekkinud olukorra tulevasi tagajärgi tuleb mõista nii, et need puudutavad selle olukorra praeguseid tagajärgi hetkel, mil uut õigusnormi kohaldatakse (vt selle kohta 11. juuli 2002. aasta kohtuotsus D’Hoop, C-224/98, EU:C:2002:432, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika). Uue õigusnormi kohaldamine varasema normi kehtivusajal tekkinud olukorra praegustele tagajärgedele ei kujuta endast uue õigusnormi tagasiulatuvat kohaldamist (vt selle kohta 10. juuli 1986. aasta kohtuotsus Licata *vs.* EMSK, 270/84, EU:C:1986:304, punkt 31).

23 Nii on järjepidevalt otsustatud, et uus õigusnorm on kohaldatav alates selles õigusaktis, milles norm sisaldub, esitatud jõustumise kuupäevast ja seda ei kohaldata varasema õigusakti kehtivusajal tekkinud ja lõplikult väljakujunenud õiguslikele olukordadele; õigusnormi kohaldatakse nende olukordade tulevikus tekkivate tagajärgede suhtes ja ka uute õiguslike olukordade suhtes. Kohtupraktikast tuleneb täpsemalt, et menetlusõiguse norme kohaldatakse üldiselt alates päevast, mil need jõustuvad, erinevalt materiaalõiguse normidest, mida tõlgendatakse tavaliselt nii, et need on enne nende jõustumist tekkinud olukordade suhtes kohaldatavad üksnes siis, kui selline võimalus nähtub selgelt nende sõnastusest, eesmärgist või ülesehitusest (vt selle kohta 26. märtsi 2015. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Moravia Gas Storage, C-596/13 P, EU:C:2015:203, punktid 32 ja 33 ning seal viidatud kohtupraktika).

24 Samuti on otsustatud, et kuigi tollivõlast tulenev aegumisnorm on materiaalõigusnorm, sest see reguleerib tollivõlga ennast (vt selle kohta 23. veebruari 2006. aasta kohtuotsus Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, punktid 39–41, ja 3. juuni 2021. aasta kohtuotsus Jumbocarry Trading, C-39/20, EU:C:2021:435, punkt 35), võis seda siiski kohaldada sellise olukorra tulevikus tekkivate tagajärgede suhtes, kus asjaomast võlga ei ole lõplikult tekkinud, vaatamata asjaolule, et see tekkis varasema normi kehtivusajal (vt selle kohta 3. juuni 2021. aasta kohtuotsus Jumbocarry Trading, C-39/20, EU:C:2021:435, punkt 38).

25 Käesoleval juhul ei olnud liidu nõue hageja vastu 2. augustil 2018 lõplikult tekkinud, kuna hageja oli selle nõude vaidlustanud ja sellega seotud hagi menetlemine oli veel pooleli, mistõttu ei saa ka nõustuda sellega, et sellele kuupäevale eelneval päeval ehk ligikaudu kolm ja pool aastat pärast 10. veebruari 2015. aasta otsuse tegemist oli komisjon neid asjaolusid arvestades kaotanud sissenõudmisega viivitamise tõttu lõplikult õiguse nõuda see nõue sisse. Nimelt, esiteks ei olnud 2012. aasta finantsmääruses ette nähtud konkreetset tähtaega võlateate saatmiseks ja teiseks ei olnud asjaolusid arvestades ületatud mõistlikku tähtaega, mida liidu institutsioon peab seda tüüpi olukorras oma pädevuse teostamiseks siiski järgima (vt selle kohta 14. juuni 2016. aasta kohtuotsus Marchiani *vs.* parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, punkt 96 ja seal viidatud kohtupraktika). Järelikult on 2018. aasta finantsmääruse artikli 98 lõike 2 teine lõik kõnealuse nõude suhtes kohaldatav.

26 Eeltoodud järeldust arvestades ei ole vaja teha otsust hageja argumentide kohta, mille kohaselt ei saanud komisjon muuta vaidlustatud otsuste õiguslikku alust oma 5. mai 2023. aasta otsuses, millega jäeti kaebused rahuldamata.

27 Ent vastupidi hageja väidetele ei kohaldata tema suhtes 2018. aasta finantsmääruse artikli 98 lõike 2 teises lõigus ette nähtud aegumist.

28 Nimelt on selles sättes ette nähtud, et viieaastane aegumistähtaeg hakkab kulgema alates hetkest, „kui liidu institutsioonil oleks tavalistes tingimustes olnud võimalik oma võlg sisse nõuda“.

29 Komisjonil oli aga õigus, kui ta leidis, et käesoleva juhtumi tingimused – mida iseloomustab vaidlustatud võlanõue, mis võidakse hiljem tühistada või mida võidakse vähendada, nagu on tõendust leidnud, kuna Üldkohus vähendas seda 15. detsembri 2021. aasta kohtuotsuses HG *vs.* komisjon (T-693/16 P-RENV-RX, EU:T:2021:895) 108 596,35 eurolt 80 000 eurole – muutusid 2018. aasta finantsmääruse artikli 98 lõike 2 teise lõigu tähenduses tavalisteks alles siis, kui see kohtuotsus jõustus.

30 Sellega seoses tuleb rõhutada, et niisuguses menetluslikus olukorras nagu käesolevas asjas, kus nõue tuli kõigepealt kindlaks määrata konkreetse menetluse tulemusel ametliku otsusega, mis eelneb selle tuvastamisele, on selline 2018. aasta finantsmääruse artikli 98 lõike 2 teise lõigu tõlgendus hea halduse huvides, sest see on soodne nii võlausaldajaks olevate institutsioonide kui ka nende võlgnike või asjaomaste kolmandate isikute huvidele, kuna see ei kohusta vastutavat eelarvevahendite käsutajat andma korraldust nõuda tagasi võlgnike poolt põhimõtteliselt või summa osas vaidlustatud saadaolevad summad enne, kui ta saab teada, milline on nende nõuete lõplik saatus, ja võtmata arvesse eespool nimetatud huve. Eelkõige juhul, kui ametniku vastu eksisteerib nõue ja kui ta vaidlustab selle nii põhimõtteliselt kui ka summa osas, nõudes sellise eelneva otsuse tühistamist või muutmist, milles see on kindlaks määratud, võib eelarvevahendite käsutaja anda nõude kindlaksmääramiseks sobiva ajahetke määramiseks korralduse see sisse nõuda ja saata võlateade, võttes eelkõige arvesse administratsiooni hoolitsemiskohustust oma teenistujate suhtes, mis kohustab teda arvestama mitte ainult teenistuse, vaid ka asjaomase

ametniku huvidega (vt selle kohta 28. mai 1980. aasta kohtuotsus Kuhner *vs.* komisjon, 33/79 ja 75/79, EU:C:1980:139, punkt 22), asjaomase summa suurust võrreldes ametniku sissetulekutega ja hinnangut võimalusele, et kohus võib seda summat, eriti kui see tuleneb ametniku vastutusest, oma täielikku pädevust teostades muuta.

31 See tõlgendus on kooskõlas Euroopa Kohtu tõlgendusega, kes leidis, et isegi kui institutsioonil oli tavalistel tingimustel võimalik oma võlg sisse nõuda alates kuupäevast, mil see oli kindel, kindlasummaline ja tasumisele kuuluv, st käesoleval juhul 1. märtsist 2015, mil jõustus 10. veebruari 2015. aasta otsus, tuleb selle hindamisel, kas eelarvevahendite käsutaja viivitas võlgnikule võlateate saatmisega, arvesse võtta kohtuasja konkreetseid asjaolusid (vt selle kohta 14. juuni 2016. aasta otsus Marchiani *vs.* parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, punktid 103 ja 104). Sellega seoses on Euroopa Kohus täpsustanud, et eelkõige tuleb arvesse võtta vaidluse tähtsust huvitatud isiku jaoks, asja keerukust ja erinevaid menetlusstaadiume, mis liidu institutsioon läbi viis (14. juuni 2016. aasta kohtuotsus Marchiani *vs.* parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, punkt 99).

32 Taoline tõlgendus on kooskõlas ka liidu seadusandja tahtega, kes soovis kehtestada 2018. aasta finantsmääruse artikli 98 lõike 2 teise lõigu eelkõige selleks, et võtta arvesse eespool punktis 31 viidatud kohtupraktikat, nagu nähtub ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2021/2002, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013, (EL) nr 1307/2013, (EL) nr 1308/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) nr 283/2014, (EL) nr 652/2014 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 541/2014/EL, põhjenduste punktist 8 (COM/2016/0605 (final) – 2016/0282 (COD)).

33 Mis puudutab 2018. aasta finantsmääruse artiklite 100 ja 102 väidetavat rikkumist, siis ei esita hageja selle põhjendamiseks ühtegi argumenti. Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 21 esimesele lõigule ja liidu kohtute kodukordadele, nagu neid on tõlgendatud väljakujunenud kohtupraktikas, peab hagiavaldus sisaldama väiteid ja argumente, mis on esitatud piisavalt selgelt ja täpselt, et kostja saaks oma kaitset ette valmistada ja kohus saaks vajaduse korral teha otsuse ilma täiendavat teavet küsimata. Vastasel juhul on ebaselge või ebamäärane etteheide vastuvõetamatu (vt selle kohta 12. detsembri 2019. aasta kohtuotsus Tàpias *vs.* nõukogu, T-527/16, EU:T:2019:856, punktid 64 ja 65 ning seal viidatud kohtupraktika). Väited 2018. aasta finantsmääruse artiklite 100 ja 102 rikkumise kohta on seega vastuvõetamatud.

34 Eeltoodust tuleneb, et väide 2018. aasta finantsmääruse artiklite 98, 100, 101 ja 102 rikkumise kohta tuleb tagasi lükata.

Väide, et on eiratud mõistliku aja põhimõtet

35 Hageja väidab, et juhul kui on kohaldatav 2012. aasta finantsmäärus, milles ei ole täpsustatud tähtaega, mille jooksul tuleb võlateade edastada, rikkus komisjon oma kohustust järgida mõistlikku tähtaega ja õiguskindluse põhimõtet, mis takistab tal oma pädevuse teostamist lõputult edasi lükata.

36 Tuleb tõdeda, et hageja esitas mõistliku tähtaja ületamise väite üksnes teise võimalusena juhuks, kui kohaldatakse 2012. aasta finantsmäärust. Ent nagu on otsustatud eespool punktis 25, ei ole 2012. aasta finantsmäärus vaidlustatud otsuste suhtes kohaldatav.

37 Seega tuleb mõistliku aja eiramise väide igal juhul tagasi lükata.

Väited, et on rikutud hea halduse põhimõtet ja hoolitsemiskohustust

38 Hageja väidab, et see, et komisjoni talitused ei teavitanud teda enne vaidlustatud otsuste vastuvõtmist võla sissenõudmise korrast, kujutab endast hea halduse põhimõtte ja hoolitsemiskohustuse rikkumist. Eelkõige ei teavitatud teda piisavalt põhjustest, mis viisid nõuete tasaarvestamiseni, tagasimaksmise ajakavast või võla ajatamise ajakava koostamise võimalustest. Hageja on ka üllatunud, et komisjon soovis lõpuks oma võla tagasi saada kahe aasta jooksul, olles oodanud kuus aastat, et seda nõuda.

39 Komisjon väidab, et ta võttis arvesse nii kohaldatavaid sätteid kui ka hageja huve, valides sissenõudmise korra mõistliku tasaarvestuse teel ligikaudu kahe aasta jooksul, võttes arvesse asjaomase isiku töötasu. Lisaks ei ole hageja viidanud erilisele huvile oma võla teatava ajatamise vastu. Kui see oleks nii olnud, oleks komisjon olnud valmis kohandama järkjärgulist maksekava.

40 Tuleb märkida, et eelarvevahendite käsutaja 1. aprilli 2022. aasta e-kirjas, millega jäeti rahuldamata 3. märtsi võlateate tagasivõtmise taotlus (vt eespool punkt 4), mille esitas hageja ise, paluti hagejal võtta ühendust komisjoni talitustega seoses tema võla tagasimaksmise viisiga. Toimikust ei nähtu aga, et hageja oleks seda teinud või et ta oleks omal algatusel hakanud seda võlga tasuma, olgu siis enne või pärast selles võlateates märgitud maksetähtaega, mis oli 19. aprill 2022. Neil asjaoludel ei rikkunud komisjoni peaarvepidaja vaidlustatud otsuseid vastu võttes hea halduse põhimõtet ega institutsioonide hoolitsemiskohustust oma ametnike suhtes, kui ta tegi võla tasaarvestuse hageja töötasu või kuluhüvitiste arvelt, nagu teda kohustab 2018. aasta finantsmääruse artikli 102 lõige 1, ja koostas omal algatusel ligikaudu kaheaastase osamaksetena tasumise kava, millega hagejale jäi tema töötasu suurust arvestades sobiv sissetulek.

41 Väited hea halduse põhimõtte ja hoolitsemiskohustuse rikkumise kohta tuleb seega tagasi lükata. Järelikult tuleb tühistamisnõuded rahuldamata jätta.

Tagasimaksmise taotlus

42 Hageja väidab, et ta kandis vaidlustatud otsuste tõttu varalist kahju, mis vastab kinnipeetud summade kogusummale ehk 24 092,59 eurole. Ta nõuab selle summa tasumist koos viivisega, mida kohaldatakse alates igast vaidlustatud otsusest ja mis arvutatakse selliselt, nagu ta on märkinud oma nõuetes.

43 Komisjon vaidlustab vaidlustatud otsuste õigusvastasuse ja seega igasuguse kahju.

44 Kuna vaidlustatud otsuste tühistamise väited lükati tagasi, siis selgub, et nõuet kohustada komisjoni hüvitama tagasimakstud summad ei saa mingil juhul rahuldada, ilma et oleks vaja analüüsida sellise nõude vastuvõetavust. Seega tuleb tagasimaksmise nõue ja järelikult hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

45 Vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, mõistetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kümnes koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja HG-lt.

Porchia Jaeger Madise

Nihoul Verschuur

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 16. oktoobril 2024 Luxembourgis.

Allkirjad